

Втори градъ на Италия, който внасялъ дамаски въ българскитѣ земи билъ гр. Месина. Тукъ, сжщо, твърде рано били отворени работилници за преработване памука и коприната. Самото мѣстоположение на града било много згодно за посѣщаване отъ търговци, търгуващи на изтокъ. Всички кораби, които отивали съ стоки за земитѣ покрай Средиземно море и изобщо за Левантъ трѣбвало да минаватъ покрай Месинския протокъ. Поради това и дубровнишкитѣ кораби често посещавали това пристанище, отъ гдето изнасяли най-много дамаски.

Дамаски били изнасяни и отъ Флоренция; чиито манифактурни произведения, както казахме по-горе, намирали пазаръ въ всички страни на Европа. Въ българскитѣ земи, обаче, дамаски — флорентийска фабрикация — се внасяли по-малко въпреки, че дамаскитѣ, които дубровчанитѣ си доставяли отъ Лука, минавали презъ флорентийското тържище. Най-сетне италиянски дамаски, предназначени за българскитѣ земи, били складирани въ Анкона въ дуканитѣ на дубровнишкитѣ търговци въ този градъ. Отъ тамъ тѣ били натоварвани на дубровнишки кораби и пренасяни въ складоветѣ въ Дубровникъ.

Най-старитѣ сведения, които имаме за вноса на дамаски въ българскитѣ земи следъ идването на турцитѣ, сж отъ срѣдата на 16 в. Едно, споменато вече нѣколко пѣти сдружение между дубровчани, търгуващи въ София и Дубровникъ презъ 1547 г., имало на складъ въ София между другитѣ стоки „ricchi 19 di damascho“¹⁾. Осемъ години по-късно, други търговци отъ сжщия градъ, сж търгували съ дамаски.

По-подробни сведения за вноса на дамаски въ българскитѣ земи сж запазени въ търговската книга на Бенедето Рести. Той е търгувалъ съ следнитѣ видове дамаски: luchesi, missinesi, rossi, leonato и др. Въ едно нареждане до него отъ 1586 г. е казано, че отъ София по погрешка били изпратени за Цариградъ разни цвѣтове атлази и дамаски, нѣкои въ цѣли топове, други нарѣзани на парчета²⁾. Сравнително другитѣ манифактурни стоки, които Рести е внасялъ въ Турция, дамаскитѣ сж били въ най-малко количество. Презъ 1590 г. е показано едно дебитно салдо отъ 185,093 аспри — стойността на 2024 $\frac{1}{2}$ лакета месински дамаски (срѣдно по 91 аспри лакета)³⁾. Презъ 1591 г. сж показани за разноски — превозъ на 7 топа дамаски отъ Дубровникъ до София — 110 аспри. Освенъ това сж похарчени за бачъ и такси за църквата 21 аспри⁴⁾. Въ голѣмата си часть доставката била червенъ и бѣлъ цвѣтъ. Часть отъ стоката, 18 лакета, била продадена на нѣкой си Георги, българинъ отъ Разградъ, подъ поржчителството на другъ българинъ Андрея. Купувачътъ изпратилъ на Рести писмо, съ което се задължилъ да му изплати стоката въ срокъ отъ 8 месеца — по цена

¹⁾ Div. canc. т. 132 f. 235. сл.

²⁾ „... nella quale cassetta han loro trovato pezze nove di rasi et damaschi di diversi colori, parte intere e parte scavezzate ma tutte bolate di bolo di piombo ...“ Lett. e com. т. 35 f. 158.

³⁾ „1590. Damaschi missinisi di nostro conto deve dare addi ultimo Dicembre aspri 185,093 ... per saldo e netto ritratto di braccia 2024 $\frac{1}{2}$...“ Resti, f. 8V^o.

⁴⁾ „1591. Damaschi missini d'Andrea di Resti di Ragusa deve dare addi 8 Marzo aspri 131 che aspri 110 per resto di vittura et aspri 21 per bagio e per chiesa di pezze VII ...“ n. т. f. 29.